

DE STELLING: 'Biologisch telen heeft de toekomst en is economisch haalbaar'

Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen staat steeds meer onder druk. Wat mag er nu en in de toekomst nog gebruikt worden? Zijn we op weg naar een sector zonder middelen en zonder kunstmest, en kan dat wel? Daar wordt verschillend over gedacht. Daarom legden we aan een aantal mensen uit het vak onze stelling voor.

Auteur: Hanneke Tax

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

JOHN JANSSEN

projectleider plantaardige agroketen bij SMK
(Stichting Milieukeur)

'Als afnemers bereid zijn de hogere kosten te vergoeden, is duurzaam telen economisch haalbaar'

'Biologisch is één aspect'

'In elk geval heeft *duurzaam telen* de toekomst! Biologisch telen, dus zonder de inzet van chemische gewasbeschermingsmiddelen en kunstmeststoffen, is één aspect van duurzaam telen. Maar er zijn er meer, bijvoorbeeld de manier waarop een kweker omgaat met energie, water en de materialen die hij gebruikt. Sommige afnemers stellen bovenwettelijke eisen aan de wijze waarop bomen en planten worden geproduceerd. De gevraagde productiewijze zal extra inspanningen vragen van de kweker evenals aanpassingen in de bedrijfsvoering, en kan leiden tot lagere opbrengsten en hogere kosten. Als afnemers en consumenten bereid zijn deze kosten te vergoeden, is duurzaam telen economisch haalbaar. Helaas is dat nog niet het geval.'

Stapsgewijs

'De markt voor biologische producten groeit maar langzaam. Daarom zet SMK zich met het keurmerk On the way to PlanetProof in voor stapsgewijze verduurzaming van de gangbare sector. Duurzamer gekweekte of biologische bomen en planten die in het openbaar groen worden geplant, vinden gemakkelijker hun weg in een biologisch evenwicht met de omgeving. Dit is weer positief voor de biodiversiteit. Communiceren over de voordelen door de sector zal belangrijk zijn om de markt mee te krijgen.'

JOHAN VREUGDENHIL

eigenaar van kwekerij Natuurlijk Sterker en Vreugdenhil
Mooimakers in Eldersloo

'Het kan al jaren zonder chemie'

Enorme bijdrage van de sector

'Biologisch telen is van nu! Het kan al jaren zonder chemie. Sinds 2015 telen wij volledig biologisch voor een gangbare prijs. Grote uitdaging voor de toekomst is het sluitend maken van de lokale kringlopen en afscheid van het veen. Sinds dit jaar telen wij al onze vaste planten veenvrij met alleen reststromen als basis voor onze potgrond. Wanneer wij, consumenten en overheid inzien dat dit de enige weg is om natuur en economie samen op te laten trekken, dan kunnen we als sector een enorme bijdrage leveren aan klimaatadaptatie en biodiversiteit met een kleine lokale footprint.'

HANS VAN RIJSEWIJK

commercieel directeur bij Van den Berk Boomkwekerijen

'Aan het beeld van biologische producten zal men moeten wennen. Conservatieve klanten zijn op dit punt vaak terughoudend'

Biologisch groeit

'Wij zien zeker toekomst voor biologisch telen. We hebben een groeiend biologisch areaal, waar we bomen kweken met SKAL-certificering voor zowel productie als handel. Onze ervaringen met biologisch telen zijn positief. De bomen zijn gezond en van goede kwaliteit. Het kweekproces is wel arbeidsintensiever en daarom liggen de prijzen wat hoger dan bij reguliere kweek. De afnemer moet voor biologisch gaan en de bijpassende prijs willen betalen.'

Natuurlijk proces

'Bij aanbestedingen merken we dat mensen echt bereid moeten zijn om biologisch in te kopen. Wij als kweker zijn eerlijk over het product en de prijs en staan open voor het gesprek over alle aspecten. Soms blijkt aan het eind van het proces dat de prijs toch de doorslag geeft. Maar ook aan het beeld van SKAL-gecertificeerde producten moet men wennen. Het is een natuurlijk kweekproces en dan kunnen er wat kruiden en grassen of zaden meekomen. Conservatieve klanten zijn op dit punt vaak terughoudend.

Bij gemeenten is de vraag sterk gericht op biodiversiteit, maar de stap naar biologisch is soms toch moeilijk. Anderzijds wordt soms voor biologisch gekozen omdat het product schaars is en alleen biologisch beschikbaar. Ook vanuit het buitenland merken we steeds meer interesse. Men weet waarmee we in Nederland bezig zijn en dat leidt tot steeds meer vraag naar biologische bomen.'

JAN VELTMANS

bestuurslid bij LTO Bomen, Vaste Planten en Zomerbloemen

FRANK EN GERARD JOCHEMS

eigenaren van Boomkwekerij Den Eldert

'Gangbaar telen is al nauwelijks economisch haalbaar, hoe moet dat dan biologisch?'

Op de schop

'Biologisch heeft zeker toekomst, maar als gangbaar telen onder de huidige voorwaarden al nauwelijks economisch haalbaar is, hoe moet dat dan biologisch?

Dan zullen de voorwaarden naar mijn mening drastisch op de schop moeten om het economisch haalbaar en betaalbaar te maken. Denk daarbij aan de acceptatie van, door de inkoopende partijen, de aanwezigheid van schimmels en beestjes - in lichte mate. Uit een rups komt uiteindelijk ook een vlinder.'

Schoon uitgangsmateriaal

'Tevens hebben we correctiemiddelen nodig om ons uitgangsmateriaal ook schoon te houden zeker als we kijken naar RNQP's (*regulated non-quarantine pests*, dit zijn schadelijke organismen en niet uitgeroeid hoeven te worden, maar op bepaald teeltmateriaal van siergewassen niet mogen voorkomen als dat in de handel wordt gebracht) en quarantaine-organismen. Deze bedreigingen nemen alleen maar toe in de toekomst. We willen in Nederland alles, maar dan wel NIMBY, *not in my backyard*, oftewel niet in mijn achtertuin.'

'Biologisch telen heeft de toekomst. Of het mogelijk is zonder enige middelen, weten we niet'

Steeds kritischer

'Biologische telen heeft zeker toekomst en is absoluut iets wat we moeten nastreven. Of het enkel en alleen mogelijk is om zonder enige middelen te gaan produceren weten we niet. De mensen worden steeds kritischer op hun aankopen, alles moet kloppen in het plaatje.

De natuur ontwikkelt zichzelf ook door en past zich aan, dat zien we ook aan de historie en het ontstaan van alles, wij kunnen deze niet volledig aansturen. We hebben er echter met zijn allen wel invloed op, mede door alle wensen die we met zijn allen hebben.'

Meer betalen?

'Mechanisatie kan wel een hele grote rol vervullen in de biologische teelt van de toekomst. Wij zijn ervan overtuigd dat daar nog meer in te halen valt als dat nu het geval is. Zoals bijvoorbeeld mechanisch schoffelen, de technische ontwikkelingen staan hier ook niet in stil. Ook het werken met druppelbevloeiing tegen overmatig watergebruik helpt hier aan mee. Het komt er wel op neer dat als de producent meer moet investeren, dat dan de consument ook meer zal gaan betalen, daar zal de schoen wringen...'